

Először határozzuk meg a rugó D erejét! l nagyságú megnyújtás (vagy összenyomás) esetén a rugó energiája:

$$(1) \quad E_r = (1/2) l^2 D.$$

A feladat szerint $E_r = 0,4 \text{ J}$, $l = 0,1 \text{ m}$ így a keresett állandó

$$D = \frac{2E_r}{l^2} = 80 \text{ N/m}.$$

Az a) kérdés megválaszolásához felhasználjuk, hogy ebben az esetben a frekvencia

$$(2) \quad f_1 = \frac{1}{2\pi} \sqrt{\frac{D}{m_1}},$$

(ahol $m_1 = 2 \text{ kg}$). Ennek megfelelően $f_1 \approx 1 \text{ s}^{-1}$.

A b) esetben bonyolultabb a helyzet. Mivel a súrlódás elhanyagolható, így vízszintes irányban nem hat a rendszerre külső erő, ezért a súlypont a rezgés folyamán végig helyben marad. Ez alapján minden időpillanatban igaz, hogy

$$(3) \quad m_1 x_1 = m_2 x_2,$$

ahol x_1 és x_2 az m_1 , ill. m_2 tömegű testek kitérése. Ekkor mindkét testre $D(x_1 + x_2)$ nagyságú erő hat. Az m_1 tömegű test tehát úgy fog rezegni, mintha egy

$$D_1 = \frac{D(x_1 + x_2)}{x_1}$$

rugóállandójú rugóra lenne akasztva. (3) felhasználásával

$$D_1 = D \left(\frac{m_1 + m_2}{m_2} \right).$$

A rezgés frekvenciáját ismét (2) alapján számíthatjuk ki:

$$f_2 = 2\pi \sqrt{\frac{m_1}{D_1}} = 2\pi \sqrt{\frac{m_1 \cdot m_2}{m_1 + m_2} \cdot \frac{1}{D}} = 1,13 \text{ (1/s)}.$$

Megjegyezzük, hogy az $\frac{m_1 \cdot m_2}{m_1 + m_2}$ tömeget ilyenkor redukált tömegnek szokták nevezni.

Most válaszoljunk a c) kérdésre. (3) alapján az amplitúdókra felírhatjuk, hogy

$$m_1 A_1 = m_2 A_2,$$

innen $A_2 = 1 \text{ cm}$, továbbá az $a_{2\max} = A_2 \omega_2^2 = 0,5 \text{ m/s}^2$.